

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मुक्तिभूमी स्मारक,
येवला जि. नाशिक येथील स्मारक
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व
प्रशिक्षण संस्था (बार्टी), पुणे यांच्याकडे
हस्तांतर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक-बार्टी-२०२५/ प्र.क्र.८०/ बांधकामे
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक:- १३ ऑगस्ट, २०२५.

संदर्भ -सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: समिती-२०२३/प्र.क्र.१४९/बांधकामे,
दि.०७.०३.२०२४.

प्रस्तावना :-

दि.१३ ऑक्टोबर, १९३५ रोजी येवला येथे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी धर्मातराची घोषणा केली होती. त्यामुळे येवला येथील जागा ऐतिहासिकदृष्ट्या महत्वपूर्ण आहे. या घटनेची प्रेरणा म्हणून सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत येवला येथे मुक्तीभूमी स्मारकाचे बांधकाम करण्यात आले आहे. येवला मुक्तिभूमी या ऐतिहासिक ठिकाणी देशभरातून वर्षभर लाखो अनुयायी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना वंदन करण्यासाठी येत असतात, तसेच वर्षभर हजारो पर्यटक येथे भेटी देत असतात. विभागामार्फत मुक्तीभूमीच्या ठिकाणी विविध विकासकामे साकारली आहेत. संदर्भांकित शासन निर्णय दि. ०७.०३.२०२४ अन्वये सदर स्मारकाच्या देखभाल, दुरुस्ती व परिरक्षणाकरिता कायमस्वरूपी शासकीय समिती गठीत करण्यात आली आहे.

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मुक्तीभूमी स्मारक येवला, जिल्हा नाशिक येथील स्मारकाच्या देखभाल दुरुस्तीचे कामकाज डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी), पुणे यांचेमार्फत पाहण्यात येत आहे. त्यानुसार, सदर स्मारक डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी), पुणे यांचेकडे सोपविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मुक्तिभूमी स्मारक, येवला जि. नाशिक या वास्तुचे व्यवस्थापन, अंतर्गत देखभाल, सुरक्षा व इतर अनुषंगिक कामकाजाची जबाबदारी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी), पुणे यांच्याकडे सोपविण्यात येत आहे. प्रस्तुत प्रकरणी होणारा खर्च हा डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी), पुणे यांचेकडे उपलब्ध असलेल्या निधीतून खर्च करण्यात यावा. अतिरिक्त निधीची आवश्यकता भासल्यास त्याप्रमाणे निधी मागणीचे प्रस्ताव शासनास सादर करावे.

२. आयुक्त, समाज कल्याण, पुणे यांनी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मुक्तिभूमी स्मारक, येवला जि. नाशिक या स्मारकाची वास्तु हस्तांतरणाची कार्यवाही करावी व त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करावा.

३. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मुक्तिभूमी स्मारक, येवला जि. नाशिक या स्मारकाची संपूर्ण जबाबदारी यापुढे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी), पुणे यांच्याकडे राहील.

४. संदर्भांकित शासन निर्णय दि. ०७.०३.२०२४ अन्वये सदर स्मारकाच्या देखभाल, दुरुस्ती व परिरक्षणाकरिता कायमस्वरूपी गठीत करण्यात आलेली शासकीय समिती प्रस्तुत शासन निर्णयान्वये बरखास्त करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५०८१३१७४८११६४२२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुनिता गायकवाड)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री, सामाजिक न्याय यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
३. आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे.
४. महासंचालक, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी), पुणे.
५. जिल्हाधिकारी, नाशिक.
६. सहायक आयुक्त, समाजकल्याण, नाशिक.
७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/ नागपूर.
८. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
९. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
१०. निबंधक, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी), पुणे.
११. लेखाधिकारी, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (बार्टी), पुणे.
१२. सर्व कार्यासने, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. निवडनस्ती बांधकामे.